

SVENSK STANDARD

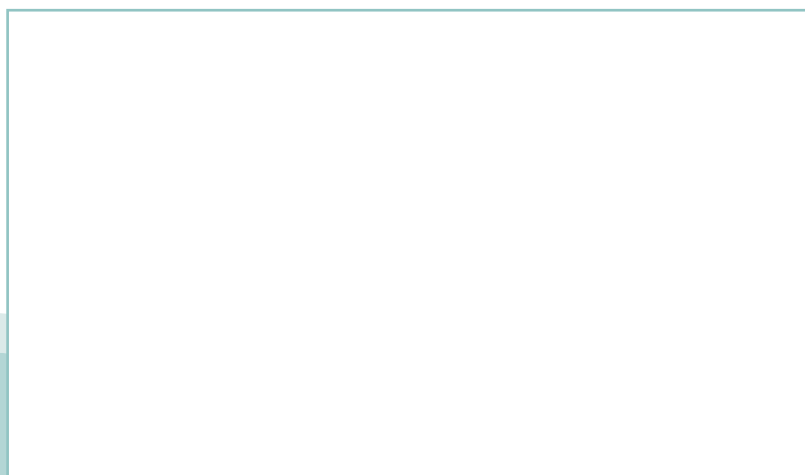
SS-ISO 20121:2012

Fastställt/Approved: 2012-06-15
Publicerad/Published: 2013-01-16
Utgåva/Edition: 1
Språk/Language: svenska/Swedish
ICS: 03.100.01; 04.030; 04.100; 04.130; 04.150; 13.020.01

Ledningssystem för hållbarhet vid evenemang – Krav med tillämpningsanvisningar (ISO 20121:2012, IDT)

Event sustainability management systems – Requirements with guidance for use (ISO 20121:2012, IDT)

Standarder får världen att fungera

SIS (Swedish Standards Institute) är en fristående ideell förening med medlemmar från både privat och offentlig sektor. Vi är en del av det europeiska och globala nätverk som utarbetar internationella standarder. Standarder är dokumenterad kunskap utvecklad av framstående aktörer inom industri, näringsliv och samhälle och befrämjar handel över gränser, bidrar till att processer och produkter blir säkrare samt effektiviserar din verksamhet.

Delta och påverka

Som medlem i SIS har du möjlighet att påverka framtida standarder inom ditt område på nationell, europeisk och global nivå. Du får samtidigt tillgång till tidig information om utvecklingen inom din bransch.

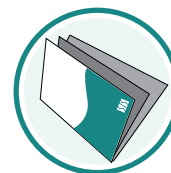
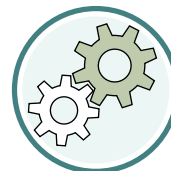
Ta del av det färdiga arbetet

Vi erbjuder våra kunder allt som rör standarder och deras tillämpning. Hos oss kan du köpa alla publikationer du behöver – allt från enskilda standarder, tekniska rapporter och standardpaket till handböcker och onlinetjänster. Genom vår webbtjänst e-nav får du tillgång till ett lättnavigerat bibliotek där alla standarder som är aktuella för ditt företag finns tillgängliga. Standarder och handböcker är källor till kunskap. Vi säljer dem.

Utveckla din kompetens och lyckas bättre i ditt arbete

Hos SIS kan du gå öppna eller företagsinterna utbildningar kring innehåll och tillämpning av standarder. Genom vår närhet till den internationella utvecklingen och ISO får du rätt kunskap i rätt tid, direkt från källan. Med vår kunskap om standarders möjligheter hjälper vi våra kunder att skapa verklig nytta och lönsamhet i sina verksamheter.

Vill du veta mer om SIS eller hur standarder kan effektivisera din verksamhet är du välkommen in på www.sis.se eller ta kontakt med oss på tel 08-555 523 00.

Standards make the world go round

SIS (Swedish Standards Institute) is an independent non-profit organisation with members from both the private and public sectors. We are part of the European and global network that draws up international standards. Standards consist of documented knowledge developed by prominent actors within the industry, business world and society. They promote cross-border trade, they help to make processes and products safer and they streamline your organisation.

Take part and have influence

As a member of SIS you will have the possibility to participate in standardization activities on national, European and global level. The membership in SIS will give you the opportunity to influence future standards and gain access to early stage information about developments within your field.

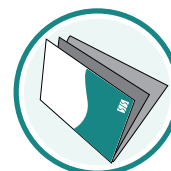
Get to know the finished work

We offer our customers everything in connection with standards and their application. You can purchase all the publications you need from us - everything from individual standards, technical reports and standard packages through to manuals and online services. Our web service e-nav gives you access to an easy-to-navigate library where all standards that are relevant to your company are available. Standards and manuals are sources of knowledge. We sell them.

Increase understanding and improve perception

With SIS you can undergo either shared or in-house training in the content and application of standards. Thanks to our proximity to international development and ISO you receive the right knowledge at the right time, direct from the source. With our knowledge about the potential of standards, we assist our customers in creating tangible benefit and profitability in their organisations.

If you want to know more about SIS, or how standards can streamline your organisation, please visit www.sis.se or contact us on phone +46 (0)8-555 523 00

Den internationella standarden ISO 20121:2012 gäller som svensk standard. Standarden fastställdes 2012-06-15 som SS-ISO 20121:2012 och har utgivits i engelsk språkversion. Detta dokument återger ISO 20121:2012 i svensk språkversion. De båda språkversionerna gäller parallellt.

The International Standard ISO 20121:2012 has the status of a Swedish Standard. The standard was 2012-06-15 approved and published as SS-ISO 20121:2012 in English. This document contains a Swedish language version of ISO 20121:2012. The two versions are valid in parallel.

© Copyright/Upphovsrätten till denna produkt tillhör SIS, Swedish Standards Institute, Stockholm, Sverige. Användningen av denna produkt regleras av slutanvändarlicensen som återfinns i denna produkt, se standardens sista sidor.

© Copyright SIS, Swedish Standards Institute, Stockholm, Sweden. All rights reserved. The use of this product is governed by the end-user licence for this product. You will find the licence in the end of this document.

Uppllysningar om sakinhållet i standarden lämnas av SIS, Swedish Standards Institute, telefon 08-555 520 00. Standarder kan beställas hos SIS Förlag AB som även lämnar allmänna uppllysningar om svensk och utländsk standard.

Information about the content of the standard is available from the Swedish Standards Institute (SIS), telephone +46 8 555 520 00. Standards may be ordered from SIS Förlag AB, who can also provide general information about Swedish and foreign standards.

Standarden är framtagen av kommittén för Ledningssystem för hållbarhet vid evenemang, SIS/TK 537.

Har du synpunkter på innehållet i den här standarden, vill du delta i ett kommande revideringsarbete eller vara med och ta fram andra standarder inom området? Gå in på www.sis.se - där hittar du mer information.

SS-ISO 20121:2012 (Sv)

Innehåll

	Sida
Förord	iii
Orientering	iv
1 Omfattning	1
2 Normativa hänvisningar	1
3 Termer och definitioner	1
4 Organisationens förutsättningar	7
4.1 Att förstå organisationen och dess förutsättningar	7
4.2 Att förstå intressenters behov och förväntningar	7
4.3 Att bestämma omfattningen av ledningssystemet för hållbarhet vid evenemang	8
4.4 Ledningssystemet för hållbarhet vid evenemang	8
4.5 Principer för hållbar utveckling, utlåtande om syfte och värderingar.....	8
5 Ledarskap	8
5.1 Ledarskap och åtagande	8
5.2 Policy	9
5.3 Befattningar, ansvar och befogenheter inom organisationen.....	9
6 Planering	10
6.1 Åtgärder för att hantera risker och möjligheter	10
6.2 Mål för hållbar utveckling och planering för att uppnå dem.....	11
7 Stöd	12
7.1 Resurser	12
7.2 Kompetens.....	12
7.3 Medvetenhet	12
7.4 Kommunikation.....	12
7.5 Dokumenterad information	13
8 Verksamhet	14
8.1 Planering och styrning av verksamheten	14
8.2 Hantering av modifierade aktiviteter, produkter eller tjänster.....	14
8.3 Leverantörskedjan	15
9 Utvärdering av prestanda	15
9.1 Prestanda sett i förhållande till grundprinciperna för hållbar utveckling.....	15
9.2 Övervakning, mätning, analys och utvärdering	15
9.3 Intern revision	16
9.4 Ledningens genomgång	16
10 Förbättringar	17
10.1 Avvikelse och korrigerande åtgärder.....	17
10.2 Ständig förbättring	18
Bilaga A (informativ) Vägledning om planering och införande av denna standard	19
Bilaga B (informativ) Styrning av leverantörskedjan	35
Bilaga C (informativ) Utvärdering	38
Litteraturlista	41

Förord

ISO (Internationella Standardiseringsorganisationen) är en världsomspännande sammanslutning av nationella standardiseringsorgan (ISO-medlemmar). Utarbetandet av internationella standarder sker normalt i ISOs tekniska kommittéer. Varje medlemsland som är intresserat av arbetet i en teknisk kommitté har rätt att bli medlem i den. Internationella organisationer, statliga såväl som icke-statliga, som samarbetar med ISO deltar också i arbetet. ISO har nära samarbete med International Electrotechnical Commission (IEC) i alla frågor rörande elektroteknisk standardisering.

Internationella standarder utarbetas i enlighet med ISO/IEC Directives, Part 2.

Huvuduppgiften för de tekniska kommittéerna är att utarbeta internationella standarder. Förslag till internationella standarder som godkänts av de tekniska kommittéerna sänds till medlemsländerna för röstning. För publicering av en internationell standard krävs att minst 75 % av de röstande medlemsländerna godkänner förslaget.

Det bör uppmärksammas att vissa beståndsdelar i denna internationella standard möjligen kan vara föremål för patenträtter. ISO ska inte hållas ansvarig för att identifiera någon eller alla sådana patenträtter.

Den internationella standarden ISO 20121 har utarbetats av ISO/PC 250, Sustainability in event management.

Svensk ANM. Den svenska översättningen av standarden har godkänts av SIS Tekniska Kommitté 537 Ledningssystem för hållbarhet vid evenemang. Vid publiceringen medverkade följande organisationer i kommittén: Energikontoret i Mälardalen, Event in Skåne, Eventsees, Göteborg & Co, Humblestorm, IOGT-NTO, IVL Svenska Miljöinstitutet, Karlstads kommun, Lugerinc, Malmö stad, Myndigheten För Samhällsskydd och Beredskap, Peace & Love Foundation, Rewir, Skepparholmen, Sponsrings & Eventföreningen i Sverige, Stockholms Stad, Swedbank, Svenska Orienteringsförbundet, Sveriges Konsumenter, Sveriges Riksidrottsförbund samt Trossa.

SS-ISO 20121:2012 (Sv)

Orientering

Kännetecknande för evenemang är att de ibland har en hög profil och är kortvariga, samt att de har både positiv och negativ social, ekonomisk och miljörelaterad påverkan. Denna standard har utarbetats för att hjälpa organisationer och individer att förbättra hållbarheten vid deras evenemangsrelaterade aktiviteter.

I denna standard specificeras kravet på ett ledningssystem för hållbarhet vid evenemang så att evenemangens hållbarhet kan förbättras. Standarden gäller för organisationer av alla typer och storlekar som är inblandade i utformningen och utförandet av evenemang, och den är anpassad till olika geografiska, kulturella och sociala förhållanden. Samtidigt ålägger standarden organisationerna att erkänna sitt förhållande till, och sin inverkan på, samhället och samhällets förväntningar på evenemangen.

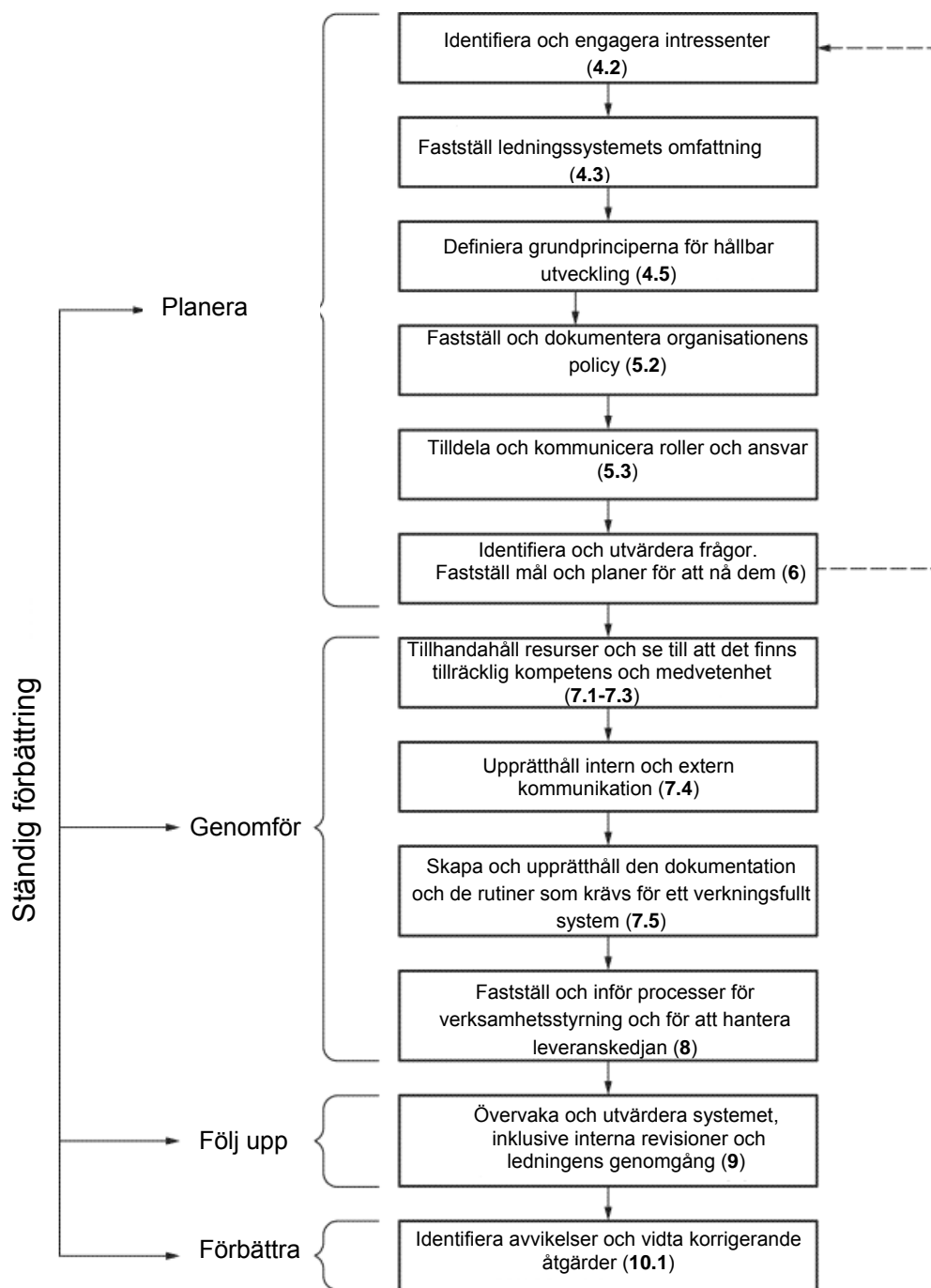
En ledningssystemstandard sporrar en organisation att förbättra sin process och sitt tänkesätt med målet att ständigt förbättra sin prestanda, och den ger organisationen den flexibilitet som den behöver för att vara mer kreativ i utförandet av evenemangsrelaterade aktiviteter utan att organisationen för den skull gör avkall på evenemangets mål. En ledningssystemstandard är inte en checklista, ett rapportformat eller en metod för att utvärdera hur hållbart ett evenemang är.

Denna standard är avsedd att tillämpas på ett flexibelt sätt och kommer att göra det möjligt för organisationer som tidigare inte formellt har arbetat med hållbar utveckling att börja tillämpa ett ledningssystem för hållbarhet vid evenemang. Organisationer med befintliga ledningssystem kommer att kunna införliva kraven i denna standard i sina befintliga system. Alla organisationer bör ha en process för ständig förbättring av sitt hållbarhetsarbete.

Ledningssystemets komplexitet och dess dokumentation och resurser kommer att stå i proportion till den specificerade omfattningen, organisationens storlek och det som utmärker organisationens aktiviteter, produkter och tjänster. Detta gäller framför allt små och medelstora företag.

För att ledningssystemet ska bli framgångsrikt måste alla nivåer och befattningar åta sig att sträva mot detta mål, särskilt den högsta ledningen. För att ett sådant ledningssystem ska bli framgångsrikt måste det dessutom vara flexibelt och integrerat med produktionsprocessen för evenemang och inte enbart betraktas som en komponent som ska läggas till. För att bli så verkningsfullt som möjligt måste ledningssystemet påverka hela leverantörskedjan, liksom de identifierade intressenterna. I figur 1 ges en översikt över ledningssystemet för hållbarhet vid evenemang för denna standard.

Denna standard kan användas för att kontrollera efterlevnaden, i enlighet med avsnittet Omfattning.

Figur 1 — Modell för ledningssystem för hållbarhet vid evenemang

Ledningssystem för hållbarhet vid evenemang — Krav med tillämpningsanvisningar

1 Omfattning

I denna standard specificeras krav på ett ledningssystem för hållbarhet vid evenemang för alla typer av evenemang eller evenemangsrelaterade aktiviteter, och vägledning ges om hur dessa krav ska efterlevas.

Denna standard gäller för varje organisation som vill

- fastställa, tillämpa, underhålla och förbättra ett ledningssystem för hållbarhet vid evenemang,
- säkerställa att den agerar i överensstämmelse med sin angivna policy för hållbar utveckling,
- visa att den frivilligt agerar i överensstämmelse med denna standard genom
 - en första part (eget fastställande och egendeklarerat system),
 - en andra part (bekräftelse på överensstämmelse från andra parter som har ett intresse i organisationen, såsom kunder, eller bekräftelse av andra personer på deras vägnar),
 - en oberoende tredje part (t.ex. ett certifieringsorgan).

I denna standard behandlas ledningen av arbetet för att förbättra hållbarheten genom hela evenemangscykeln.

Ytterligare vägledning och information till stöd för införandet ges i bilagorna.

2 Normativa hänvisningar

Det finns inga normativa hänvisningar.

3 Termer och definitioner

I detta dokument gäller följande termer och definitioner.

3.1

organisation

person eller grupp av personer som har sina egna funktioner med ansvar, befogenheter och samband för att uppnå sina *mål* (3.6)

ANM. 1 Begreppet organisation innefattar men är inte begränsat till, enmansföretagare, bolag, koncern, firma, företag, myndighet, affärspartner, välgörenhetsorganisation eller institution, eller delar eller kombinationer av dem, oavsett ägarstruktur och om de är offentliga eller privata.

ANM. 2 För organisationer med mer än en driftsenhet, kan en enskild driftsenhet definieras som en organisation.

3.2

hållbarhet

graden av *hållbar utveckling* (3.3) inom ramen för *organisationen* (3.1) eller *evenemanget* (3.8)

3.3

hållbar utveckling

utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov

ANM. 1 Hållbar utveckling ger en varaktig, balanserad syn på ekonomisk verksamhet, ansvar för miljö och sociala framsteg.

SS-ISO 20121:2012 (Sv)

ANM. 2 Hållbar utveckling handlar om att integrera målen för hög livskvalitet, hälsa och välbefinnande med social rättvisa och bevara jordens förmåga att upprätthålla liv i alla dess former. Dessa sociala, ekonomiska och miljömässiga mål är ömsesidigt beroende av varandra och förstärker varandra. Hållbar utveckling kan betraktas som ett sätt att uttrycka de övergripande förväntningarna från samhället som helhet.

[KÄLLA: SS-ISO 26000:2010, 2.23, modifierad – ANM. 1 har lagts till.]

3.4**risk**

osäkerhetens effekt

ANM. 1 En effekt är en avvikelser från det förväntade – positiv eller negativ.

ANM. 2 Osäkerhet är det tillstånd, också partiellt, av bristande information som relateras till förståelse för eller kunskap om en händelse, dess konsekvenser eller sannolikhet.

ANM. 3 Risk kännetecknas ofta av hänvisning till potentiella *händelser* (ISO Guide 73, 3.5.1.3) och *konsekvenser* (ISO Guide 73, 3.6.1.3) eller en kombination av dessa.

ANM. 4 Risk uttrycks ofta i termer av en kombination av en händelses konsekvenser (inklusive ändrade omständigheter) och därtill relaterad *sannolikhet* (ISO Guide 73, 3.6.1.1) för förekomst.

ANM. 5 Med "händelse" i anm. 3 och 4 avses inte samma sak som "evenemang" i 3.8.

Svensk ANM. I den engelska versionen motsvarar termen "event" både "händelse" och "evenemang".

3.5**policy**

organisations (3.1) avsikter och inriktning, formellt uttalade av dess *högsta ledning* (3.25)

3.6**mål**

resultat att uppnå

ANM. 1 Ett mål kan vara strategiskt, taktiskt eller ha verksamhetsinriktning.

ANM. 2: Mål kan röra olika ämnesområden (t.ex. mål för ekonomi, arbetsmiljö, yttre miljö) och kan vara tillämpliga på olika nivåer [t.ex. strategisk, organisationsövergripande, projekt-, produkt- och *process-* (3.27)].

ANM. 3 Ett mål kan uttryckas på andra sätt, t.ex. som ett avsett utfall, ett ändamål, ett verksamhetskriterium, ett hållbart evenemang eller genom att använda andra ord med likartad betydelse.

ANM. 4 Inom ramen för ett ledningssystem för hållbarhet vid evenemang sätts evenemangets hållbarhetsmål av organisationen i överensstämmelse med evenemangets hållbarhetspolicy för att uppnå specifika resultat.

3.7**detaljerade mål**

specificerade krav på prestanda som är tillämpliga på *organisationen* (3.1), som följer av de övergripande målen (3.6) och som behöver fastställas och uppfyllas för att uppnå de målen

ANM. 1 Detaljerade mål kan avse en organisations aktiviteter, produkter eller tjänster. De kan även gälla för hela eller delar av ett *evenemang* (3.8).

[KÄLLA: SS-EN ISO 14001:2004, 3.12, modifierad – Termen har förkortats från "detaljerade miljömål".

ANM. 1 har lagts till.]

3.8**evenemang**

planerad sammankomst vid en viss tidpunkt och på en viss plats för att skapa en upplevelse och/eller kommunicera ett budskap

3.9

evenemangscykel

evenemangs (3.8) olika stadier och aktiviteter (inklusive de produkter och tjänster som ingår) – från förberedelser, idé och planering till genomförande, granskning och aktiviteter efter evenemanget

3.10

evenemangsarrangör

organisation (3.1) som arrangerar och/eller leder alla eller vissa aspekter av ett *evenemang* (3.8)

ANM. 1 En evenemangsarrangör kan vara ett företag, ett organ eller en *organisation* (3.1).

ANM. 2 Evenemangsarrangören är inte nödvändigtvis identisk med *evenemangsägaren* (3.11).

3.11

evenemangsägare

organisation (3.1) som låter anordna *evenemanget* (3.8)

ANM. 1 För tillämpningen av denna standard kan ett evenemangs ägare och arrangör vara samma enhet.

3.12

slutanvändare

användare som påtar sig konsumentrollen

EXEMPEL Den som befinner sig i slutet av varje *leverantörskedja* (3.23).

3.13

deltagare

organisationer och/eller individer som deltar i ett *evenemang* (3.8) med det huvudsakliga syftet att erhålla tjänster eller innehåll

3.14

delaktig part

organisationer (3.1) och/eller individer som aktivt deltar i *evenemanget* (3.8)

3.15

tillgänglighet

i vilken mån personer med så olika förutsättningar som möjligt kan använda en produkt, tjänst, miljö eller anläggning

ANM. 1 Denna definition är knuten till den grundläggande principen om universell tillgänglighet i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättningar^[13], som anger de krav som miljöer, processer, varor, produkter och tjänster, objekt, instrument, redskap och hjälpmedel måste uppfylla för att vara begripliga, användbara och hållbara för alla personer under säkra och bekväma förhållanden, och så oberoende och naturligt sätt som möjligt.

ANM. 2 Denna definition refererar även till SS-EN ISO 26800, som anger i vilken utsträckning produkter, system, tjänster, miljöer och anläggningar kan användas av personer med så olika förutsättningar som möjligt i en befolkning så att ett specifikt mål på ett specifikt användningsområde kan uppnås.

3.16

intressent

person eller *organisation* (3.1) som kan påverka, påverkas av eller anser sig vara påverkad av, ett beslut eller en åtgärd

ANM. 1 Detta kan vara en individ eller en grupp som har ett intresse av en organisations beslut eller aktiviteter.

3.17

integrering

praxis som innebär rättvis behandling och meningsfullt engagerande av alla *intressenter* (3.16)